

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿۸۷﴾

وَلَتَعْلَمَنَّ يَوْمَآءَ بَعْدَ حِينٍ ﴿۸۸﴾

نیست قرآن مگر پندی عالم هارا (۸۷) .
والبته خواهید دانست صدق آنرا بعد
زمانی (۸۸) .

سوره زمر مکی است و آن هفتاد پنج
آیت و هشت رکوع است

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴿۱﴾

تَنْزِیْلُ الْكِتَابِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِیْزِ الْحَكِیْمِ ﴿۱﴾

بنام خدای بخشاینده مهربان .
فروفرستادن این کتاب از جانب خدای
غالب با حکمت ست (۱) .

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللّٰهَ مُخْلِصًا
لَّهُ الدِّیْنَ ﴿۲﴾

هر آئینه ما فروفرستادیم بسوی تو کتاب را
براستی پس عبادت کن خدا را خالص
کرده برای او پرستش را (۲) .

اللّٰهُ الَّذِیْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَالَّذِیْنَ اٰمَنُوْا مِنْ ذُرِّیَّتِہٖۤ اَوْلِیَآءَ
مَا نَعْبُدُہُمْ اِلَّا لِیَسِّرُوْا عَلَیْہِ الْوَسْیْلَۃَ اِلَی اللّٰهِ وَلَقَدْ اِنَّ اللّٰهَ یَجْعَلُ
بَیْنَہُمْ فِیْ مَا ہُمْ بَیْنَہُمْ یَفْتَلِیْہِمْ اِنْ اللّٰهَ لَا یَهْدِیْ مَنْ
هُوَ کٰذِبٌ کَفّٰرٌ ﴿۳﴾

آگاه باش مرخدا را است (۱) پرستش
کردن خالص (۲) و آنانکه دوستان گرفتند
بجز خدا (و گفتند) عبادت نمی کنیم
ایشان را مگر برای آنکه نزدیک سازند ما را
بخدا در مرتبه قرب هر آئینه خدا حکم
می کند میان ایشان در آنچه ایشان در آن
اختلاف دارند هر آئینه خدا راه نمی
نماید کسی را که او دروغگو
بسیار ناسپاس است (۳) .

لَوْ اَرَادَ اللّٰهُ اَنْ یَّخْتَصِمَ لَوْلَا الرِّضْوَانُ لَمَّا خَلَقَ مَا یَشَآءُ
سُبْحٰنَہٗ ہُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿۴﴾

ا گرخواستی خدا که فرزند گیرد البته
برگزیدی از آن جمله که خلق کرده ست
چیزی را که میخواست پاکی او راست
اوست خدای یگانه با قوت (۴) .

(۱) یعنی مقبول نزد اوست .

(۲) یعنی بغیر شرک .

آفرید آسمان ها وزمین بتدبیر درست می
پيچاند شب را برورز و می پيچاند روز را
برشب ورام ساخت خورشید و ماه را
هریکی میروود در زمان معین آگاه باش
اوست غالب آمرزنده (۵) .

آفرید شمارا ازیک شخص بازبیا فرید از آن
شخص زنش را و فرورفستاد برای شما
از چهار پایان هشت قسم ^(۱) می آفریند
شمارا در شکم های مادران شمایک نوع
آفریدن بعد از آفریدن دیگر در تاریکی های
سه گانه ^(۲) این ست خدا پروردگار شما
اوراست پادشاهی نیست هیچ معبود
برحق مگر او پس از کجا گردانیده
میشوید (۶) .

اگر ناسپاسی کنید پس هر آئینه خدا بی
نیازست از شما و نمی پسندد در حق بندگان
خود ناسپاسی را و اگر سپاسداری کنید
پسند کند او را برای شما و بر ندارد هیچ
بردارنده بار دیگر را باز بسوی پروردگار
شما با گشت شماست پس خیر دهد شمارا
ب آنچه می کردید هر آئینه او داناست
بمکنون سینه ها (۷) .

و چون برسد آدمی را رنجی دعا کند
بجناب پروردگار خود رجوع کرده بسوی
او باز چون عطا کندش نعمتی از نزد

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يَكُونُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ
وَيَكُونُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي
أَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ إِنَّ أَهْوَالَ الْعَزِيزِ لَلْفَعَّارُ ۝

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَعَجَّلَ مِنْهَا ذُرِّيَّتَهُمَا ذُنُوبَكُمْ
فَمِنَ الْأَعْمَارِ كُتِبَ عَلَيْكُمُ أَنْ تُبْطِئُوا عَنْهَا أَنْ تَخْتَلِفُوا
عَلَيْهَا ۚ قَدْ خَلَقْتُمْ فِي ظُلُمَاتٍ ۚ لَيْتَ ذِكْرُكُمْ إِلَّا لَكُمُ الْمَلَائِكَةُ إِلَّا
هُوَ قَائِلٌ تَعْرِفُونَ ۝

إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ عَنَيْكُمْ وَلَا يَرْضَى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ
وَأَنْ تَشْكُرُوا وَابْرِضْهُ لَكُمْ وَلَا تَرُدُّوا رِزْقَهُ وَذُرِّيَّتَهُمْ
رَبِّكُمْ فَخُذُوا حِجَابَكُمْ وَقَبِّلُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذُنُوبِ
الضَّالِّينَ ۝

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ مَّعْرَبٌ ۖ هُوَ مِنْبَعَا إِلَيْهِ يُخَوِّدُ إِذَا خَوَّلَهُ
نِعْمَةً مِنْهُ لِيُنْذِرَ يَوْمَ الْآيَاتِ ۚ وَمَنْ يُجْعَلْ يَدُوًّا

(۱) یعنی نروماده از شتر گاو و گوسفند و بز و الله اعلم .

(۲) یعنی مشیمه و رحم و بطن و الله اعلم .

خود فراموش سازد آنچه دعا میکند
بجهت اوپیش ازین ومقررکند برای خدا
همسران راتاگمراه کند ازراه خدا بگو بهره
مندباش بکفر خود اندک زمانی هراتینه تو
ازاهل دوزخی (۸) .

(آیا آن ناسپاس مشرک بهترست) یا کسیکه
اوعبادت کننده است درساعتهایی ازشب
سجده کنان وایستاده شده می ترسد
ازآخرت وامیدمیدارد رحمت پروردگار
خودرا بگوآیا برابر میشوند آنانکه می
دانند وآنانکه نمیدانند جزاین نیست که
پندپذیر میشوند خداوندان خرد (۹) .

بگو(یامحمد) ازطرف من ای بندگان من
که ایمان آورده اید بترسید ازپروردگار
خودمرآنراکه نیکوکاری کردند درین دنیا
حالت نیک باشد وزمین خدا کشاده است
جزاین نیست که تمام داده میشودصابران
را مزدایشان بیشمار^(۱) (۱۰) .

بگو هراتینه فرموده شده مرا که عبادت
کنم خدای را خالص ساخته برای
اوپرستش (۱۱) .

وفرموده شد مرابآنکه باشم نخستین
مسلمانان (۱۲) .

بگو هراتینه من میترسم اگر نافرمانی پرورد
گارخود کنم ازعذاب روزبزرگ (۱۳) .

بگوخدارا عبادت میکنم خالص ساخته

أَتَدَّاءُ الْبَيْضِ عَنْ سَيْبِهِ قُلْ مَتَّعْتُكُمْ بِكُمَا قَلِيلًا
إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ ۝

أَمْ نَهَىٰ هُوَ قَائِلُكَ أَنْ تَأْتِيَ الْبَيْتَ سَاجِدًا أَوْ تَقَامًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ
وَيَرْجُو آيَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْكُو الَّذِينَ الَّذِينَ يَعْلَمُونَ
وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ۝

قُلْ يٰبِئْسَ آدَاءُ الَّذِينَ آمَنُوا ثُمَّ انْفَرُوا رَبُّكُمْ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا
فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى
الضَّالِّينَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ۝

وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ ۝

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝

قُلْ اللَّهُ أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ۝

(۱) درین آیت تعریض ست بهجرت حبشه .

فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ قُلْ إِنْ الْحَيْرِينَ الَّذِينَ
خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَاهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَدَّ لَكَ
هُوَ الْخَسِرَانِ الْبُيُوتُ ⑤

أَلَمْ يَنْزِلْ فِيهِمْ ظُلْمٌ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ هَبْطِ ظُلْمٍ ذَلِكَ يَتَذَكَّرُونَ
اللَّهُ بِهِ عِبَادَةً يُعَبِّدُونَ فَالْقَوْمُ ⑤

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ
لَهُمُ الْبُتْرَى تَبِيْعًا ⑤

الَّذِينَ يَسْمَعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ
هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُو الْأَلْبَابِ ⑤

أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُؤْمِنُ
فِي النَّارِ ⑤

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّعَدُوا لَهُمُ الْعَرْشُ مِنْ قَوْمٍ بِأَعْرُفٍ مَبِينَةٍ تُخْرَجُ
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَّ اللَّهُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَّ اللَّهُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا ⑤

برای اوپرستش خود را^(۱) (۱۴) .

پس عبادت کنید هر کرا خواهید بغیر از
خدا بگوهر آئینه زیان کاران آنانند که
در زیان دادند خویشتن را و اهل خود را
روز قیامت^(۲) آگاه باش این مقدمه
همانست زیان ظاهر (۱۵) .

ایشان را از بالای ایشان سایبانها باشد از آتش
و از زیر ایشان نیز سایبانها این عذاب
میترساند خدا بآن بندگان خود را ای بند
گان من بترسید از من (۱۶) .

و آنانکه احتراز کردند از بت از آنکه عبادت
کنند او را و رجوع کردند بسوی خدا
ایشانراست مژده پس مژده ده آن بندگان
مرا (۱۷) .

کسانیکه می شنوند سخن پس پیروی می
نمایند نیکوترین آن را ایشانند آنانکه
هدایت کرده است ایشانرا خدا و ایشانند
خداوندان خرد (۱۸) .

پس کسی که ثابت شد بروی وعده
عذاب آیاتو خلاص توانی کرد آن دوزخی
را (۱۹) .

لیکن آنانکه ترسیدند از پروردگار
خود ایشانراست محل های بلند بالای آن
محل های دیگر عمارت کرده شده، می رود
زیر آن جویها و وعده کرده است خدا

(۱) یعنی ازشرك .

(۲) یعنی هلاك كردند خود را و اهل خانه خود را بضلال و اضلال .

خلاف نمی کند خدا وعده را (۲۰) .

آیانه دیدی که خدا فرو فرستاد از آسمان آب پس در آورد آن را به چشمه هادرزمین باز برمی آرد بسبب آن کشت را گوناگون اقسام اوباز خشک میشود پس می بینی آنرا زرد شده باز میکند آنرا ریزه ریزه هر آئینه در این مقدمه پندی هست خداوندانِ خرد را (۲۱) .

آیا کسی که کشاده کرده است خدا سینه او را برای دین اسلام پس او بر روشنی باشد از جانب پروردگار خود (مانند سخت دلان ست) پس وای آنانرا که سخت ست دل ایشان از یاد کردن خدا ایشانند در گمراهی ظاهر (۲۲) .

خدا نازل ساخت بهترین سخن، کتابی که بعضی او مانند دیگر ست آیات دوتو^(۱) موی خیز میشود از شنیدن آن پوست های آنانکه میترسند از پروردگار خود بعد از آن نرم میشود پوست های ایشان و دل های ایشان هنگام ذکر خدا این ست هدایت، خدا راه می نماید بآن هر کرا خواهد و هر کرا گمراه کند خدا پس نیست او را هیچ راه نماینده (۲۳) .

آیا کسی که احترازمی کند بروی خود از سختی عذاب روز قیامت^(۲) و گفته شود

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنَابِيعَ فِي الْأَرْضِ
فَصَخَّرَ بِهِ رِزْقًا فَغَدَّهَا الْوَاوَاءُ ثُمَّ يَسْفِرُ قَتْرَهُ مُصْفًى ثُمَّ يَجْعَلُهُ
حُطَامًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿۲۱﴾

أَفَمَنْ سَخَّرَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهَوَّجَ عَلَى نَوْبِهِمْ رَبُّهُمُ قَوْلًا
لِلْعَبِيَّةِ قَوْلُهُمْ مَنْ ذَكَرَ اللَّهَ أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۲۲﴾

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُنْشَأً بِأَمْتَانٍ نَقَشَ بِرُؤْيُنِهِ
جِلْدُ الَّذِينَ يَفْشَوْنَ رِجْلَهُمْ ثُمَّ يَلِينُ جِلْدُهُمْ وَقَلْبُهُمْ
إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ
يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مَادٍ ﴿۲۳﴾

أَفَمَنْ يَتَّقِ يَوْجُوهُ سُوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَقِيلَ

(۱) یعنی وعده یا وعید و انداز یا بشارت .

(۲) یعنی بجز روی چیزی نیابد که عذاب را بآن نگه دارد و ما ننداهل نجات باشد .

لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿۲۴﴾

كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَاتَّهُمُ الْعَذَابُ
مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۲۵﴾

فَأَذَاهُمْ اللَّهُ الْخَزْيَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْعَذَابُ الْآخِرَةَ
أَكْبَرَ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۲۶﴾

وَلَعَدَّ صَرَيبًا لَلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ
لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۲۷﴾

قُرْآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿۲۸﴾

صَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا يَدْعُهُ شُرَكَاءُ مَتَشَاكُمُونَ وَرَجُلًا
سَلَّمَ الرَّجُلَ هَلْ يَسْتَوِينَ مَثَلًا أَحْسَدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿۲۹﴾

إِنَّكَ مَيْتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ ﴿۳۰﴾

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿۳۱﴾

ستمگاران را بچشید وبال آنچه میگردید
(۲۴) .

بدروغ نسبت کردند آنانکه پیش از ایشان
بودند پس بیامد بدیشان عذاب از آنجا که
نمی دانستند (۲۵) .

پس چشانیدایشانرا خداخواری
درزندگانی دنیا وهرآئینه عقوبتِ آخرت
سخت ترست اگر می دانستند (۲۶) .

وهرآئینه بیان کردیم برای مردمان درین
قرآن ازهنروع داستان بُود که ایشان پند
گیرند (۲۷) .

فرود آوردیم قرآن عربی بی عیب بُود که
ایشان پرهیزگاری کنند (۲۸) .

بیان کرد خدا مثال بنده ای که دروی
شریکان مختلف اند وبندهٔ خالص برای
مردی آیا برابرند درصفت ستایش خدای
راست بلکه بیشترایشان نمیدانند^(۱)
(۲۹) .

(یا محمد) هرآئینه تو خواهی مُرد و
هرآئینه ایشان خواهند مُرد (۳۰) .

بازالبته شماروزقیامت نزد پروردگار
خویش بایکدیگر خصومت خواهید کرد
(۳۱) .

(۱) یعنی يك بنده که چند کس مالک او باشند ضائع شود هم چنین کسی که معبودان بسیار را پرستش میکند ضائع ست و بنده ای که خالص برای يك کس ست آن يك کس متولی جمیع امور او باشد همچین کسیکه موحد باشد و مخلص، خدا کارساز اوست والله اعلم .

پس کیست ستمگارتتر از کسی که دروغ بربست برخدا و دروغ پنداشت دین راست را چون بیامد باو آیانیست در دوزخ جایی برای کافران (۳۲) .

وآنکه آورد دین راست را و باور داشت آن را آنجماعت ایشانند متقیان (۳۳) .

ایشان راست آنچه خواهند نزد پروردگار ایشان اینست جزای نیکو کاران (۳۴) .

تازائل کند خدا از ایشان بدترین آنچه کردند و بدهد ایشان را مزد ایشان بحسب نیکوترین آنچه می کردند (۳۵) .

آیا نیست خدا کارسازبنده خود را و می ترسانند ترا بآنکه غیر خدا یند و هرکرا گمراه کند خدا پس نیست او راهیچ راه نماینده (۳۶) .

وهرکرا راه نماید خدا پس نیست او را هیچ گمراه کننده آیانیست خدا غالب خداوند انتقام (۳۷) .

و اگر به بررسی ایشان را که آفرید آسمان ها و زمین را البته بگویند خدا آفرید بگودیدید آن را که می پرستید بغیر از خدا اگر خواهد در حق من خدای تعالی سختی را آیا این بتان دفع کننده سختی او هستند یا اگر خواهد در حق من بخشاشی آیا این بتان بازدارنده بخشاشی او هستند بگویند ست مرا خدا بروی توکل می کنند توکل کنندگان (۳۸) .

بگوای قوم من عمل کنید بروضع

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَّبَ بِالْحَقِّ إِذْ جَاءَهُ الْبَيِّنَاتُ فِي حَقِّهِمْ لِيُكْفِرُوا ۖ ﴿۳۲﴾

وَالَّذِينَ جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَصَدَّقُوا بِهَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿۳۳﴾

لَهُمْ مِمَّا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿۳۴﴾

لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۳۵﴾

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَيُخَوِّتُكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿۳۶﴾

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ ﴿۳۷﴾

وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّي أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَتُ رَحْمَتِي قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿۳۸﴾

قُلْ يَتَوَكَّلُوا عَلَيَّ مَا تَعْبَرُونَ إِنِّي رَسُولٌ مِمَّنْ

تَعْلَمُونَ ﴿۳۹﴾

خودهرآئینه من نیز عمل کننده ام بوضع خود پس خواهید دانست (۳۹) .

کسی را که بیایدش غذایی که رسواکنندش فرودآید بروی عذاب دائم (۴۰) .

هرآئینه مافرود آوردیم بر تو کتاب را برای مردمان براستی پس هرکه راه یاب شد پس نفع اوراست وهرکه گمراه شد پس جزاین نیست که گمراه میشود به ضررِ خود ونیستی برایشان نگهبان (۴۱) .

خدای تعالی قبض ارواح میکند هنگام موت آن ها وآن روح که نه مرده است قبض آن میکند در خواب آن پس نگاه میدارد آن را که حکم موت کرده است بروی ومی گذارد آن دیگررا تاوقتی معین هرآئینه درین مقدمه نشانه هاست برای قومی که تأمل می کنند (۴۲) .

آیا شفاعت کنندگان گرفته اند بغیراز خدا بگو(ایشان را که گرفتید)ا گرچه نمی توانستندهیچ کاری ونمی دانستند (۴۳) .

بگو دراختیار خداست شفاعت همه یک جا مر اوراست پادشاهی آسمان ها وزمین بازسوی اوگردانیده خواهید شد (۴۴) .

وچون یادکرده شود خداتنها متنفرشود دل های آنانکه ایمان نمی آرند باآخرت وچون یادکرده شوند آنانکه بجزاوهستند ناگاه ایشان شادمان می شوند (۴۵) .

بگوبارخدایا ای پیداکننده آسمان ها وزمین داننده نهان وآشکار توحکم کنی

مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿۴۰﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدَى فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهِ ۖ وَآوَأَنْتَ عَلَيْهِمْ يَوْمَئِذٍ ۖ ﴿۴۱﴾

اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ كُتِبَ فِي مَتَابَعِهَا فِيمَتِّكَ الَّتِي كُتِبَ عَلَيْهَا الْمَوْتُ وَيُرْسِلُ الْأَخْرَى إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۴۲﴾

أَمْ أَعْتَدُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ سُعْمًا ۖ قُلْ أَوْلُوا كَانُوا لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا يَعْلَمُونَ ﴿۴۳﴾

قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا ۗ إِنَّ مَوْلَىٰ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۴۴﴾

وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ ۖ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿۴۵﴾

قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَلِمَ الْقَدِيمِ

میان بندگان خود در چیزیکه ایشان در آن اختلاف میکردند (۴۶) .

وا گرباشد آنانراکه ستم کردند آنچه در زمین ست همه يك جا ومانندان همراه آن البته عوض خود دهندآن را بسبب سختی عذاب روز قیامت وظاهر شدبرای ایشان ازجانب خدا آنچه گمان نمی داشتند (۴۷) .

وظاهر شدبرای ایشان جزای بدآنچه کرده بودند ودرگیرد ایشان را آنچه بدان استهزاء میکردند (۴۸) .

پس چون برسسد آدمی راسختی بخواندمارا بازچون بدهیم اورا نعمتی ازطرف خود گوید جزاین نیست که داده شده است این نعمت مرا بنابر دانشی که در منست بلکه این نعمت آزمایشی ست ولیکن اکثر ایشان نمی دانند (۴۹) .

هرآئینه گفتند این سخن را آنانکه پیش از ایشان بودند پس دفع نه کرد ازایشان بلارا آنچه میکردند (۵۰) .

پس رسید بدیشان عقوبت های آنچه کردند آنانکه ستم کردند ازین جماعت خواهد رسید بدیشان عقوبت های آنچه کردند ونیستند ایشان عاجز کننده (۵۱) .

آیانه دانسته اند که خدا کشاده میسازد رزق را برای هرکه میخواهد و تنگ میکند برای هرکه خواهد هرآئینه درین کارنشانه هاست قومی را که ایمان می آرند (۵۲) .

وَالشَّهَادَةِ أَنْتُمْ بَيْنَ عِبَادِي فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٤٦﴾

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِثْلَ مَا مَعَهُمْ لَأَفْتَنَّا رَبَّهُمْ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ وَبَدَّلَ اللَّهُ مِنَ الْقَلَمِ بَلَدًا يُغْتَابُونَ ﴿٤٧﴾

وَبَدَّلَ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا كَسَبُوا وَأَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهٖ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٤٨﴾

فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ وَعَانَهُ شَرٌّ إِذَا حَوْلَهُ نِعْمَةٌ مِمَّا آتَاهُ إِنَّمَا أُوْتِيَتْهُ عَلَىٰ عِلْمٍ بَلَّغِي فَتَنَةً ۗ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٩﴾

فَدَقَّ آهَهُمُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا أَخْفَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٥٠﴾

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَأَوْهَامُهُمْ بِمُعْجِزَاتِنَا ﴿٥١﴾

أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾

بگو (از طرف من) ای آن بندگان من که تجاوز از حد کردند بر خود ناامید مشوید از رحمت خدا هر آینه خدا می‌آمزد گناهان را همه هر آینه خدا اوست آمرزگار مهربان (۵۳) .

و رجوع کنید بسوی پروردگار خویش و منقاد شوید اورا پیش از آن که بیاید بشما عقوبت بازمد کرده نه شوید (۵۴) .

و پیروی کنید نیکوترین آنچه را که فرو فرستاده شد بسوی شما از جانب پروردگار شما پیش از آن که بیاید به شما عذاب ناگهان و شما خبردار نباشید (۵۵) .

(رجوع بخدا کنید و اتباع قرآن نمائید) بجهت ترس از آنکه گوید شخصی وای پشیمانی من بر تقصیر کردن من در حق خدا و هر آینه من بودم از تمسخر کنندگان (۵۶) .

یا گوید اگر خدا هدایت کردی مرا البته می‌شدم از متقیان (۵۷) .

یا گوید وقتی که معاینه کند عذاب را کاش مرار جوعی باشد^(۱) تاباشم از نیکوکاران (۵۸) .

(آنگاه خدا فرماید) آری آمد پیش تو آیات من پس دروغ پنداشتی آنرا و تکبر کردی و بودی از کافران (۵۹) .

و روز قیامت ببینی آنان را که دروغ بستند

قُلْ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اَسْرَفُوْا عَلٰۤى اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوْا مِنْ رَّحْمَةِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ الذُّنُوْبَ جَمِيْعًا ۗ اِنَّهٗ هُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ﴿۵۳﴾

وَ اٰتِيْبُوْا اِلٰى رَبِّكُمْ وَاَسْأَلُوْا لَهٗ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَّاتِيْكُمْ الْعَذَابُ ۗ لَعَلَّكُمْ تَصْرَفُوْنَ ﴿۵۴﴾

وَ اِيْمُوْا اَحْسَنَ مَا اُنزِلَ اِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَّاتِيْكُمْ الْعَذَابُ بِغَفٰتٍ وَّاَنْتُمْ لَا تَشْعُرُوْنَ ﴿۵۵﴾

اَنْ تَقُوْلَ نَفْسٌ يٰۤاَسْرَفْتُ عَلٰۤى مَا فَرَّقْتُ فِىْ جَنۡبِ اللّٰهِ ۗ وَاِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّخِرِيْنَ ﴿۵۶﴾

اَوْ تَقُوْلَ لَوْ اَنَّ اللّٰهَ هَدٰۤى لِكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِيْنَ ﴿۵۷﴾

اَوْ تَقُوْلَ حِيْنَ تَرٰى الْعَذَابَ لَوْ اَنَّ لِىْ كُوْرَةٌ فَاَكُوْنُ مِنَ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۵۸﴾

بَلٰى قَدْ جَاۤءَتْكَ اٰیٰتِیْ فَكَذَّبْتَبِهَآ وَاَسْتَكْبَرْتْ وَاَنْتَ مِنَ الْكٰفِرِيْنَ ﴿۵۹﴾

وَيَوْمَ اَلْقِيٰمَةِ تَرٰى الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا عَلٰۤى اللّٰهِ وُجُوْهُهُمْ

بر خدا چهره های ایشان سیاه شده است
آینست در دوزخ جای برای متکبران
(۶۰) .

ونجات دهد خدا متقیان را قرین
رستگاری خویش شده نه رسد بدیشان
سختی ونه اندوهگین شوند (۶۱) .

خدا آفریننده هر چیزست و او بر هر چیز خبر
گیرنده است (۶۲) .

مراوراست کلید های آسمان ها و زمین^(۱)
وآنکه کافرشد ند به آیت های خدا این
جماعت ایشانند زیان کاران (۶۳) .

بگو آیا می فرمائید بمن که پرستش کنم
غیر خدا را ای نادانان (۶۴) .

وهر آئینه وحی فرستاده شد (یا محمد)
بسوی تو بسوی آنکه پیش از تو بودند
که اگر شریک خدا مقررکنی البته نابودگردد
عمل تو و البته شوی از زیان کاران (۶۵) .

بلکه خدا را فقط عبادت کن و بشو
از سپاسداران (۶۶) .

ونه شناختند خدا را حتی شناختن او
و زمین همه يك جا درمشت او باشد
روز قیامت و آسمان ها پیچیده شوند در
دست راست او پاکی او راست و برتر است
از آنکه شریک او مقرر میکنند (۶۷) .

و دمیده شود در صور پس بمیرد هر که
در آسمان ها و هر که در زمین ست

مُسَوَّدَةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿۶۰﴾

وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمِغَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ الشُّوْبُ
وَلَا هُمْ يُجْرَتُونَ ﴿۶۱﴾

أَلَمْ يَخْلُقْ كُلَّ شَيْءٍ ذُّهُوعًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَكَيْلٌ ﴿۶۲﴾

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
أُولَئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿۶۳﴾

قُلْ أَغْفِرُ اللَّهُ تَأْمُرُونِي أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ ﴿۶۴﴾

وَلَقَدْ أَوْحَى إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ ؕ لَئِنْ
أَشْرَكَتَ لَيَحِطَبُنَّ عَمَلَكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخٰسِرِينَ ﴿۶۵﴾

بَلِ اللَّهِ فَاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿۶۶﴾

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَتَّى قَدَرُوا ؕ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمٰوٰتُ مَطْوِيٰتًا بِيَمِينِهِ ؕ سُبْحٰنَهُ وَتَعَالَى
عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۶۷﴾

وَيُنْفِخُ فِي الصُّوْرِ فَيَصْعَقُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ

(۱) یعنی مختار و متصرف اوست .

مگر آنکه خدا خواسته است بازدمیده شود در صورتی که پس ناگهان ایشان ایستادگانند می نگرند (٦٨) .

وروشن شود زمین به نور پرورد گار خود و نهاده شود نامه اعمال و آورده شود پیغامبران را و گواهان را و حکم کرده شود میان آدمیان براسستی و ایشان ستم کرده نه شوند (٦٩) .

تمام داده شود هر شخصی را جزای آنچه کرده است و خدا دانا ترست بآنچه می کنند (٧٠) .

وروان کرده شود کافران را بسوی دوزخ گروه گروه تا وقتی که بیایند نزدیک دوزخ باز کرده شود دروازه های آن و گویند ایشان را نگهبانان دوزخ آیا نیامده بودند به شما پیغامبران از جنس شما می خواندند بر شما آیات پروردگار شما را و می ترسانیدند شما را از ملاقات این روز شما گفتند آری ولیکن متحقق شد حکم عذاب بر کافران (٧١) .

گفته شود در آئید به دروازه های دوزخ جاویدان در آنجا پس بدجائست متکبران را دوزخ (٧٢) .

وروان کرده شوند آنانکه ترسیدند از پروردگار خویش بسوی بهشت گروه گروه تا وقتی که بیایند نزدیک بهشت و باز کرده شود دروازه های آن و گویند ایشانرا نگاهبانان بهشت سلام بر شما باد خوشحال شدید پس در آئید به بهشت

إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخُ فِيهِ أُخْرَى فَإِذَا هُمْ بِنُورٍ يَنْظُرُونَ ﴿٦٨﴾

وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِئَ بِالْبِئْتِنِ وَالشُّهَدَاءِ وَفُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٩﴾

وَوُضِعَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَ عَمَلِهَا وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٧٠﴾

وَيَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُرَّارًا ۚ إِذَا جَاءُواهَا قُتِبَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمُ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا قُلُوبًا بَلِ لَكِنَّكُمْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَىٰ الْكَافِرِينَ ﴿٧١﴾

قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِمَا كَفَرْتُمْ مَأْوَىٰ أُنْتُمْ لِكَيْرٍ ۚ ﴿٧٢﴾

وَيَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَىٰ الْجَنَّةِ زُرَّارًا ۚ وَإِذَا جَاءُواهَا وَقُتِبَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلِّمُوا عَلَيْكُمْ رَبِّكُمْ ۖ فَادْخُلُوا خَالِدِينَ ﴿٧٣﴾

جاویدان (۷۳) .

وگویند سپاس خدای راست که راست کردبما و عده خود را و عطا کرد ما را زمین جای میگیریم از بهشت هر جاکه خواهیم پس نیک مزد کارکنندگان ست بهشت (۷۴) .

و بیینی فرشتگان را گردا گردا شده حوالی عرش تسبیح میگویند همراه ستایش پروردگار خویش و حکم کرده شود میان ایشان براستی (۱) و گفته شود ستایش خدای راست پروردگار عالم ها (۷۵) .

سوره غافر - مؤمن مکی است و آن هشتاد و پنج آیت و نه رکوع است

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ ۱

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ۲

غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الْقَوْلِ
الْأَلَمِ ۳

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ إِلَيْهِ الْمَصِيرُ ۴

بنام خدای بخشاینده مهربان .
حَم (۱) .

فروفرستادن کتاب از جانب خدای غالب
داناست (۲) .

آمرزنده گناه و پذیرنده توبه سخت کننده
عقوبت خداوند توانگری، نیست هیچ
معبود برحق مگر اویسوی اوست بازگشت
(۳) .

مکابره نمی کنند در آیت های خدا مگر
کافران پس در فریب نیندازد ترا آمد و رفت
ایشان در شهر ها (۴) .

تکذیب کردند پیش از ایشان قوم نوح و

مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغزُرُوا
تَعَالَاهُمْ فِي الْإِلَادِ ۵

كَذَّبَتْ بَنِي إِسْرَائِيلَ قَوْمَهُمْ هُودٌ وَ الْأَحْزَابِ مِنْ بَعْدِهِمْ

(۱) یعنی در اختصاص ملاء اعلی .